

GOSPOD IZ KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

132

Zofija ga je božala po komolecu, kadar je jel togotnež ne obrzldano rjoveti, in to dobrodejno božanje komoleca ga je pomirjalo. Toda z žalostjo je opazala, da se čedalje globlje pogreza v ljudomrznost, iz katere ga je bila rešila pred poroko.

Čez nekaj dni je politkal bivšega telesnega zdravnika v Chlume in mu ves prestrašen pokazal mehurček na jeziku. Bil je nedolžen mehurček; zdravnik mu je zatrdil, da bo čez nekaj dni jagnil. Po zdravnikovem odhodu mu je zbeganeč pisal, da se boji, ali tu mehurček na jeziku rak.

Ne morem se otresti te m. šli in se ne morem. Prosim vas, pišite mi o tem odkrito in pošteno dve vstici, a nikar mi ne zamočite suma, če bi ga imeli. Pričakujem, da mi takoj odpišete.

V gradu Belvederu, v gradu Konopištu, se je bil naselil strah, ko se je pričelo nesrečno leto 1914. Gospodarja v Belvederu in Konopištu je preganjal strah za življenje in za državo. Država še ni bila njegova; prastari cesar je sedel za svojo pisalno mizo v Schoenbrunn ter podpisoval uradne spise, neutrudljivo, od starih zjutraj do devetih večer, kakor da bi hotel večno živeti.

To ni bila laž; narod so bili nezadovoljni in povsod v monarhiji je bilo obilo moč, ki so želeli, da bi Avstrija razpadla. Toda še več je bilo ljudi, ki so hoteli samo miru in kruha. Kdor je mogel jesti do sitega, je bil srečen; kdor se je mogel le včasih najesti do sitega, je bil vsaj spriznjen za usodo. Delavci, ki so bili spoznali, da so dobrine tega sveta krivično razdeljene, so organizirali svoj odpor proti nesramni samovolji posejdovalcev, ki so dajali najmanjše plačilo za najvišjo delovno storitev.

Nič hudega ne slutec, so ti ljudje vsak dan brali v časnikih, da je položaj resen in da se skrivaj dogaja marsikaj, kar ogroža mir. Konference državnikov in generalnih štabov na Dumaju, v Berlinu, v Parizu in Londonu, v Petrogradu in Beogradu pričajo o neznosni napetosti, iz katere se bo rodila vojna; velesile se morajo pripraviti na odpor zoper osvajalna prizadevanja nasprotnih velesil.

Prastari cesar v Schoenbrunnu je hotel v miru živeti in v miru umreti. Unreti se dolgo ni mislil, starost se mu je zdela lepša, od mladosti, vsako leto, ki mu je bilo še dano, je bolj in bolj zabrisalo sponin na poraze in neuspehe njegovih mladih let.

Nučelnik generalnega štaba je spet in spet ponavljal: "Vojna mora priti." Parfimirani grof Berchtold, izbiti mladostni peslec, minister vnanjih zadev in cesarske hiše, ni oporekal cesarju, ki je hotel mir. Hkratu je pa mežikal bojevitemu načelniku generalnega štaba: "Kar meni prepustite skrb."

Prastari cesar jih je mirno poslušal, dajal jim je, da so poede u re poročali o svojih predlogih, z neomajenim ravnodušjem je poslušal njih zopne glasove, a vplivati ni mogel nanj nihče. Ti moške, ki so priganjali in silili in komaj brzdali svojo neučakanost, pogosto niso vedeli, ali stavec spi ali postuša, ko govorijo, mnogokrat so domnevali, da jih ne more več razumeti, ker starčevska trudnost sili njegove možgane, da počivajo.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

To so besede!

Piše: JANKO N. ROGELJ, direktor publicitete J. P. O. slovenske sekcije.

Dne 6. novembra sem dobil pismo od glavne predsednice JPO, podružnica 6. na Ely, Minn. Priobči imena. To je naša prva kolekta. Celega mesta se nismo obiskali. Priredili bomo tudi ples v Community Center na Silvestrov večer in zabavni večer istočasno v Jugoslav. domu.

To so besede! V teh besedah zvenijo zlati cekini. V teh besedah je zapisala slovenska naselbina Ely, Minn. svojo moč zavest in usmiljenje do svojih dragih v domovini.

Isti dan sem dobil prepis pisma, katerega je pisal glavni blagajnik Amer. Bratske Zveze br. Louis Champa, ki je ob enem blagajniku lokalnega odbora št. 6. Pismo je naslovljeno gl. blagajniku JPO slov. sekcija v Chicagu, in se glasi: "Priloženo Ti pošiljam dva čeka, enega za \$500.00 (dar A. B. Z.) in drugega za \$954.30, skupaj \$1,454.30. To je prvi prispevek od lokalnega odbora št. 6. JPO slov. sekcija v Ely, Minn."

Hvala vam, in vsakemu; prvi nabiralom, drugi darovalcu. Naselbine, posnemajte Sheboygan, Milwaukee in West Allis. Zadnji dve naselbini sta poslali potonit svojih župnij \$521.20, kar je bilo poročano v zapisniku slov. sekcije JPO.

Dne 10. novembra pa dobim pismo od glavnega tajnika Ameriške Bratske Zveze, br. A. Zbašnika, ki je predsednik lokalnega odbora št. 6. v Elyju, Minn., ki se glasi: "Priloženo Ti pošiljam ime-

Kako značilno se mi zdi, ko čitam imena teh darovalcev. Vse je zastopano: vse naše slovenske podporne organizacije kot eno telo, združeno v lokalni odbor JPO. slov. sekcija. Kako lepo je to, kakšno bratsko soglasje je v teh imenih, kako so vsi kot eden, vsak po svoje dali za trpeče brate in sestre v domovini. In niso dali samo Slovenci. Poglejte imena! Vse narodnosti so dale, ki stanujejo tam. Vprašali so vsakega, katerega so srčali. Ni so vprašali za njegovo narodnost in ne za njegov stan, vprašali so le, ako hoče kot človek pomagati človeku Slovencu onkraj morja.

Kako demokratično je to. Mogoče samo v Ameriki. Imena teh darovalcev se bo moralo po vojni priobčiti v slovenskem časopisu v Ljubljani, da se bo pokazalo demokratično sliko ameriškega življenja, kjer toliko narodnosti lahko živi v enem malem mestu, a med njimi ni sovraštva, ampak med njimi je skupen in velik čut, da se pomaga človeku, katerega je zadela nesreča. Narodnost, vera, stan in politika ne šteje. Tu šteje samo človeško bitje, ki trpi.

Slovenci in Slovenke, tu imate dva lepa vzgleda, posnemajte ju. Tu imate dokaz, kaj se lahko vse stori, če je dobra volja in zavest, kaj smo dolžni napraviti za uboge, trpeče in siromašne ljudi naše krvi.

To so besede! V vsaki besedi je srebrno, v vsakem stavku je zlato, a v vseh teh treh pisnih pravo in zvesto bratoljubje omega brata in one sestre, ki živita daleč od domovine. Sedaj pa čitajte.

Imena darovalcev za slovensko sekcijo JPO podružnica št. 6. na Ely, Minn. \$500.00 — American Fraternal Union. \$50.00 — American Fraternal Union, Lodge 1. (Po \$25.00 — Anton Zbašnik, Jugoslav National Home, Ely Teachers Association, Zupancich Bros. Po \$20.00 — Lodge 72, KSKJ Ely Hardware & Furniture Co. Po \$15.00 — Lodge No. 200, AFU, Rev. F. Mihelcic, Kovach Bros. Po \$10.00 — Lodge No. 2, AFU, Mantel Family, Jack F. Grahek, M. D. State Theatre, Marko Zoretic, Dr. R. J. Kalan, Frank Skala, First National Bank, Ivan Tanzell.

Naročite pri: KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

Po \$5.00 — Mrs. Frances Koprivnik, American Legion, Auxiliary Lodge No. 20, SNPJ Lodge 268, SNPJ, St. Lawrence Lodge CFU, Slovenian Ladies Union, Lodge 21. WSA, Lodge No. 114, AFU, St. Francis Court No. 1027, Lodge No. 54, SSPZ, Frank Koprivnik, Fr. Zergaj, Mary Hutar, Louis Champa, John Otrin, Louis Prijatelj, Ely Shopper, Peter Moscatelli, Frank Tomsich Jr., National Bakery, John Chrap, Philip Rosenbloom, Joseph Koschak, Jos. Slogar, Martha's Lunch, Coast-to-Coast Store, Dr. G. Milavetz, J. C. Penney Co., Gamble Stores, Dr. J. J. Call, B. J. Agnew, Ely Theatre O. E. Snyder, M. Dougall, Tat-to Aholo, M. J. Kapsch, Jake Skada, Ely Cash Market, Joe Gerwin Jr., Mike Cerkovnik. Po \$3.00 — Sears, Roebuck & Co., Frank Tratnik Sr., Fr. Peček, August Trinal, Nick Minéfg, M. J. Murphy, Otto Hokkanen, Ely Co-Op. Association, American Clothing Co. Gust A. Maki, Anton Slogar, M. F. Teplicky, J. S. Chernie, Earl W. Fenske. Po \$2.50 — Anton Pluth. Po \$2.00 — Frank Zbašnik, John Galin, Jos L. Champa, I. Fink, John Kapsch, Margaret Hutar, Frank Baltich, Anton Stupnik Sr., Joseph Indáhar, C. J. Fortier Jr., Louis C. Stember, O. T. Friedsburg, Chocolate Shop, Pete's Garage, Anton Oja, Anton Huch, Martin Grahek, Sr., Anton Firsh, And. Pirtz, Jos. J. Klug, Mike Grahek, Tony Dargontina, Steve B. Grahek, Jos. Chrap, Tony J. Lenich, Byrd Brownell, Vic Thompson, Matt Otrin, Dan Bohine, Mike Maronis, City Meat and Grocery, John Koschak, Sr., James Ryan, Mrs. Mary Kerntz, John Marošt, Leo Mochnik Family, Carol Herriek, George Kocevar. Po \$1.50 — John Logar, J. Zgonc. Po \$1.00 — Mrs. M. Presern Peter Svetic, Frank Benko Sr., Mrs. G. Vertnik, Mrs. Sophie Petric, S. Danelko, Victoria Matesha, Alice and Tina Seliskar, Katty Vasdahl, Mrs. Leppi Ely News Store, Mrs. Jos. Komatar, Fred Pucel, Miller's Market, Henry Pletila, Nannie's Style Shop, Passi Service Station, Fred St. Marie, Wm. Haseblad, Jos. Stonich, Richard's Motor Sales, Mr. and Mrs. John Glavan, C. Adolphson, Mr. and Mrs. John Ufber, Jacob Kunstel, Mr. and Mrs. John Kalsich, John Zbašnik, E. Zbašnik, Mrs. Fr. Nosan, John Glavan Jr., Fr. Same, J. Zaic Jr., Mr. and Mrs. Joe Zaic, M.

PETER JEREB: Pele roša; VASILIJ MIRK: Podoknica 20 ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vani 20 Le enkrat še 20 Slava delu 20 HR. VOLARIČ: Rošmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 20

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOBOČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

- SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50 Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50 ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50 ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50 Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50 Ferdo Juvanec—12 MLADIH LET, moški zbori 50 Peter Jereb—OSEM ZBOROV (mešani in mešani) 50

Moški zbori

- OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj hotel je lov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20 OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja: Ko ptičica na tuje gre; Soči: Moj očka na konjčica dva; Dobiv sem pišence; Slovo; Je vplnila luč 40 EMIL ADAMIČ: Modra devotka (belokranjska) 20 Vso noč pri potoci 20 Jurjeva 20 Hodi Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20 VASILIJ MIRK in A. GORMING: Vetršč: Pa gradisl 20 FERDO JUVANEC: Zjutraj 20 Slovenska 20

"Glas Naroda"

and Mrs. Joe Goard, Mr. and Mrs. Valentine Marn, Steve Marn, Louis Skubice, J. Teran, John Mehle, Matt Baudek, Peter Jerich, Frank Mikolich, A. Mikolich Sr., Joseph A. Mertel, Joe F. Mertel, Fr. Tomsich Sr. (Nadaljevanje prihodnjih.)

Poučni spisi

- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vezan. Cena \$2.00 OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vezan. Cena \$1.— BODOČI DRŽAVLJANI naj naredite knjžice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjžici so vse pojasnile in zakonni za naseljence. Cena 35 centov DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50 Zelo koristna knjžica za vsakega živinorejca: opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. GOVEDOREJA. Spisal R. Zagvar. 148 strani. 8 slikar. Cena \$1.— KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.— MLEKARSTVO. Spisal Anton Fevo. 8 slikami 168 strani. Knjžica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c

Naročite pri: Slovenic Publishing Company 216 W. 18th Street New York, N. Y.